

Име

Държавно лесничество "Севлиево", административна принадлежност РУГ Велико Търново. Лесоустройствен проект 1997 година, ревизионен период 1985-1995.

Местонахождение

ДЛ "Севлиево" е получило името се от гр. Севлиево - главен населен пункт в района и единствен град, център на община.

Територията на лесничеството е разположена на юг - югоизток от централната част на Ловешка област, с граници: на север ДЛ "Ловеч" и ДЛ "Велико Търново"; на изток ДЛ "Велико Търново" и ДЛ "Плачковци"; на югоизток и юг ДЛ "Габрово"; на юг ДЛ "Росица" и ДЛ "Априлци"; на запад ДЛ "Априлци, ДЛ "Троян" и ДЛ "Ловеч".

В района на лесничеството са разположени град Севлиево и 25 села: Агатово, Крамолин, Градище, Кормянско, Ряховците, Петко Славейково, Малък Вършец, Младен, Добромирка, Идилево, Ловни дол, Хирево, Сенник, Душево, Шумата, Столът, Боаза, Млечево, Бериево и Градница.

Географско положение

Преобладаващата част от територията на ДЛ "Севлиево" е разположена в Средния Предбалкан и само най-северните ѝ части са в границите на Дунавската хълмиста равнина (Деветашко плато).

Горските комплекси на лесничеството образуват фигура с неправилна форма и средни размери в посока север-юг - 36 км и в посока изток-запад - 34 км. Характерно за лесничеството е, че горските комплекси са много на брой и са силно разпокъсани от площи на селскостопанския фонд.

Релеф

Релефът се обуславя от разположението на лесничеството в съответните геоморфоложки области, подобласти и райони. ДЛ "Севлиево" почти изцяло попада в Средния район на Предбалканската подобласт и малка част попада в Средната подобласт на Дунавската равнина. Релефът може да бъде определен като хълмист и с нископланински характер, като незначителни са площите с низинен и среднопланински характер.

Средната надморска височина на ДЛ "Севлиево" е 421 метра. Най-голямата надморска височина в горския фонд е вр. Черни връх 1199,4 м, а най-малка 185 м при излизането на р.Мъгъра от границите на лесничеството.

Почти 77% от горските площи са разположени в долния равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.). Останалата част от са разположени в средния планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.), като 23,0% са в диапазона (600-1000 м н.в.) и само 0,1% над 1000 метра.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	398,4	2,2
полегато (5-10)	2090,6	11,6
наклонено (11-20)	7201,7	39,9
стръмно (21-30)	7298,3	40,5
мн.стръмно (над 31)	1042,1	5,8
Общо:	18031,1	100,0

Хидроложки условия

Източници на почвена влага за растителните формации върху горските площи са предимно падащите валежи. Неравномерното им разпределение през годината се отразява на дебита на водните течения, които се подхранват в най-голяма степен от валежите. Подхранването на водните течения с подземни води има второстепенно значение за техния воден баланс.

Територията на ДЛ "Севлиево" се включва във водосборния басейн на р.Росица (226 кв.км) дълга 149 км (23 км протича през територията на лесничеството до вливането ѝ

в яз. "Ал.Стамболийски"). Всички останали водни течения са притоци на тази река. Река Видима е най-големия ляв приток на р.Росица.

На територията на лесничейството протичат по-големи или по-малки притоци на гореспоменатите реки, които имат характер на реки и не пресъхват през годината: р.Боазка, р.Млечовска, р.Лопушница, р.Гъбенска, р.Елошица, р.Крапец, р.Мъгъра, дол Чапарата, Дълбоки дол и други. В преобладаващата си част леглата на изброените притоци са тесни, скалисти, с големи наклони стръмни брегове.

В северната част на лесничейството е характерно наличието на извори с карстов характер. По-известни са "Каптажа" при с.Градище и "Сереков" при с.Младен. Те са с непостоянен дебит и са източници на подпочвени води за района. При с.Младен е открито и голямо подземно езеро.

Геоложки строеж

Главна почвообразуваща скала за територията на лесничейството са наслагите на апта, който е развит в два фациеса: мергелно пясъчлив и ургански (представен от дебелослойни плътни варовици). По протежението на речните долини (р.Росица и р.Видима) значително разпространение имат и алувиалните наноси с различна кватернерна възраст. В ДЛ "Севлиево" разпространение имат следните основни (почвообразуващи) скали: пясъчници, глинести пясъчници, варовити пясъчници, мергели, варовити мергели, варовици, мергелни варовици, глинести мергели, чакъли, пясъци и глинести лиски. Пясъчниците и мергелите са най-различно оцветени, съобразно участието на глина и други утаечни материали при изграждането им. От варовиците най-разпространени са аптските и баремските. Те са предимно твърди, напукани и доста окарстени, като и при тях оцветяването е доста променливо. По-ограничено за района на стопанството е разпространението на чакълите, пясъците, глинестите лиски, конгломератите, пясъчливите глини, варовитите глини и други. Напукаността и различната степен на изветряне в скалните образувания, предшествуват и подпомагат процеса на почвообразуване.

Климатични условия

Според климатичната класификация на Събев и Станев ("Климатични райони на България и техният климат", 1963), територията на ДЛ "Севлиево" е разположена в Умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната област. Всяка климатична подобласт се дели на райони. Лесничейството се включва в Средния климатичен район на Дунавската хълмиста равнина и Предбалканския (припланински) климатичен район.

Климатът на Предбалканския (припланински) район се намира под непосредственото и силно въздействие на издигащата се от юг Стара планина. Зимата в този район е по-студена, отколкото в Средния район на Дунавската хълмиста равнина. Средните януарски температури се движат от $-2,5^{\circ}\text{C}$ до $-3,5^{\circ}\text{C}$, като минималните температури не са по високите части на Предбалкана, а в котловинните полета. През зимата 70 до 90% от валежите в Предбалкана са от сняг, който се задържа от 50-60 (за ниските части) до 80-100 (за високите части) дни, докато в Средния район на Дунавската равнина валежите от сняг са по-малко и снежната покривка е по-нетрайна.

В Предбалкана пролетта е хладна и настъпва значително по-късно в сравнение с Дунавската равнина. Лятото в Предбалкана не е така горещо, както в Средния район на Дунавската равнина. Средната юлска температура е $+21,5^{\circ}\text{C}$ за ниските части и $+16,5^{\circ}\text{C}$ за високите части. Летните валежи в Предбалкана са значително по-големи от същите в Средния район на Дунавската равнина. Ходът на валежите и в двата климатични района обуславя пролетно-летен максимум и есенно-зимен минимум. Есента в Предбалкана е по-хладна от пролетта. В сравнение с есента на Средния район на Дунавската равнина тя също е по-хладна. Валежите през есента в Предбалкана са по-големи от тези в Средния район на Дунавската равнина.

Вегетационният период за Средния район на Дунавската равнина е по-продължителен с повече от месец в сравнение с този на Предбалкана, и неговата продължителност намалява с повишаване на надморската височина.

Особеност на климата на северните и средни части на лесничейството са засушаванията през втората половина на лятото и началото на есента.

Като обобщение може да се каже, че отделните климатични елементи, определят климата на лесничейството като типично континентален.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в Таблица № 2 и Таблица № 3.

Таблица № 2
за температурата на въздуха

Климатичен район с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
Среден на Дунавската хълмиста равнина Централна част (0-400 м н.в.)	11,5 / 10,5	-18,0 / -11,5	+37,5 / +36,9
Предбалкански (припланински) Западна част и Централна част (400-1000 м н.в.)	10,5 / 7,0	-11,5 / -17,0	+36,0 / +31,0

Таблица № 3
за количеството на валежите

Климатичен район с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
Среден на Дунавската хълмиста равнина Централна част (0-400 м н.в.)	565-730	VI	II
Предбалкански (припланински) Западна част и Централна част (400-1000 м н.в.)	150-215	VI	II

Почви

Разнообразието на релефа и почвообразуващите скали, създава разнообразие в почвената покривка за територията на ДЛ "Севлиево". Почвите са представени от следните типове и подтипове: сиви горски, тъмносиви, светлосиви, кафяви горски - тъмни, преходни и светли, хумусно-карбонатни, алувиални и алувиално-ливадни.

Таблица № 4
за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
Алувиална	10,2	0,1
Тъмносива горска	3844,6	21,3
Сива горска	10968,4	60,8
Светлосива горска	1255,7	7,0
Кафява тъмна	619,0	3,4
Кафява преходна	598,9	3,3
Кафява светла	78,9	0,5
Хумусно-карбонатна	655,4	3,6
Всичко:	18031,1	100,0

В района на лесничеството няма ерозионни процеси от масов характер. На отделни места се наблюдават начални степени на почвена ерозия. Засегнатите от ерозионни процеси са 2696,7 ха или 14,5% от общата площ на ДЛ "Севлиево".

Растителност

Горската растителност в района на ДЛ "Севлиево" е представена от следните групи насаждения:

- а) семенни естествени насаждения от бук, цер, зимен дъб и габър;
- б) издънкови естествени насаждения от цер, акация, благуи, бук, келяв габър, габър, сребролистна липа и други;
- в) изкуствено създадени иглолистни и широколистни култури от черен и бял бор, акация, сребролистна липа, червен дъб и други.

На територията на лесничеството са описани 48 дървесни вида с повече от 1 декар площно участие. Доминиращ вид е церът с площно участие 33,2%. Втори и трети по

ред са акацията - 10,6% и благуът - 10,5%. Следват по низходящ ред според площното си участие: черен бор, бук, келяв габър, бял бор, габър, сребролистна липа, зимен дъб, червен дъб и други. Останалите 37 дървесни видова имат участие под 1%. Тези видове формират чисти и смесени растителни формации, често с участие на няколко дървесни вида.

Създадени са култури от смърч, ела, лиственица, зелена дуглазка, явор, бреза, кестен, конски кестен, планински и полски ясен и различни клонове тополи.

В състава на растителните формации участват и следните храстови видове: глог, шипка, дрян, аморфа, черен бърз, чашкодрян, леска, трънка, смрадлика, люляк, птиче грозде, къпина, малина и други.

Изключително богато е тревното покритие под склопа на гората, като се срещат и ценни лекарствени видове, намерили приложение в Народната медицина и фитотерапията. Такива видове са: жълт и червен кантарион, волски език, изтравниче, риган, мащерка, бял равнец, вратига, лудо биле, коприва, мента и други.

В сравнение с предишното лесоустройство (1984 година) тенденция към увеличено площно участие бележат: акация, цер, сребролистна липа, габър. Тенденция към намаляване за този 12 годишен период бележат: благуен - 0,8%; бял бор - 0,7%; келяв габър - 0,4%; черен бор - 0,3%; бук, червен дъб и орех - 0,1%. Благуът е намалял най-много, страдащ от поредица сухи периоди и гъбни и насекомни нападения. Подобно е положението с масово съхнещите бял бор и в по-малка степен черен бор.

Горската дървесна растителност е повлияна от стопанската дейност на човека изразена в сечи, паша и подмяна на дървесни видове. Въпреки това състоянието на преобладаващата част от насажденията и културите е добро.

Таблица № 5
Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	1076,8	6,2	137,0	0,8
Смърч	57,1	0,3	17,0	0,1
Черен бор	1718,5	9,9	1206,9	6,9
Ела	1,7	-	0,6	-
Лиственица	2,4	-	2,4	-
Зелена дуглазка	22,1	0,1	14,8	0,1
Атласки кедр	-	-	4,7	-
Бук	1608,5	9,3	1924,1	11,1
Червен дъб	178,2	1,0	264,6	1,5
Зимен дъб	241,5	1,4	360,4	2,1
Летен дъб	0,4	-	1,4	-
Благуен	1819,5	10,5	1780,0	10,3
Цер	5742,6	33,2	6783,2	39,2
Габър	514,5	3,0	502,2	2,9
Трепетлика	4,2	-	3,0	-
Явор	30,4	0,2	39,2	0,2
Бреза	20,8	0,1	18,5	0,1
Мъждрян	47,8	0,3	11,1	0,1
Орех	145,8	0,8	41,8	0,2
Акация	1830,0	10,6	2010,6	11,6
Космат дъб	146,1	0,8	126,2	0,7
Келяв габър	1431,8	8,3	579,9	3,3
Айлант	0,6	-	0,6	-
Брекиня	-	-	7,9	-
Полски бряст	12,3	0,1	12,3	0,1
Върба	4,6	-	-	-
Бяла върба	2,1	-	-	-
Гледичия	11,5	0,1	11,6	0,1
Джанка	0,6	-	1,0	-
Черна елша	0,1	-	0,2	-
Ива	13,4	0,1	-	-
Кестен	3,6	-	4,1	-
Конски кестен	0,2	-	0,2	-
Клен	29,6	0,2	39,2	0,2
Круша	3,2	-	2,4	-
Едроллистна липа	12,2	0,1	14,4	0,1

Сребролистна липа	516,3	3,0	1281,5	7,4
Махалебка	1,3	-	9,1	-
Мекиш	3,5	-	0,9	-
Офика	-	-	0,9	-
Череша	-	-	20,9	0,1
Шестил	0,2	-	7,8	-
Явор негундо	0,3	-	-	-
Американски ясен	1,3	-	1,0	-
Планински ясен	8,5	-	31,9	0,2
Полски ясен	0,7	-	3,1	-
Тп Bachelieri	9,3	-	-	-
тп I-214	22,0	0,1	34,0	0,2
тп Regenerata	6,9	-	0,6	-
Тп Vernirubens	1,1	-	-	-
Слива	0,1	-	-	-
Смрадлика	1,3	-	1,3	-
Тп Robusta	7,1	-	-	-
ВСИЧКО	17314,7	100,0	17314,7	100,0

Характеристика на горския фонд

Общата площ на горския фонд е 19355,3 ха, от която 726,6 ха са горски пасища (ГП), а горите предоставени от горския фонд (ПГФ) са 1415,7 ха. Площта (без ГП), предмет на този лесоустройствен проект, е 18628,7 ха. Залесената площ на лесничеството е 17314,7 хектара (93,0%).

Всред земите на горския фонд се намират 18,1 хектара чужди земи - шосета. За горските пасища - 726,6 хектара, за горите от ПГФ - 1415,7 хектара, за изключените, но неизкоренени гори (ИЗКЛ) - 52,9 хектара и за горите създадени върху собствени земи (ССФ) - 109,5 хектара са изработени самостоятелни лесоустройствени проекти. Със заповеди на ведомството на горите са предоставени на други ведомства, без да се изключват от горския фонд, 18,6593 ха горски площи.

Таблица № 6
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	17314,7	93,0
Незалесена дървопроизводителна площ	716,4	3,8
Недървопроизводителна площ	597,6	3,2
Горски пасища	726,6	-
ОБЩО:	19355,3	100,0
в тч дървопроизводителна площ	18031,1	96,8

Таблица № 7
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	3756,4 / 3437,0	19,4 / 19,8
Широколистни високостъблени	2731,0 / 2388,6	14,1 / 13,8
За реконструкция	2827,3 / 1901,2	14,6 / 11,0
Издънкови за прерастване	-	-
Издънкови за превръщане	7771,3 / 7519,2	40,2 / 43,4
Нискостъблени	2269,3 / 2086,7	11,7 / 12,0
ВСИЧКО:	19355,3 / 17314,7	100,0

От общата площ, предмет на този лесоустройствен проект, 10193,3 хектара (54,7%) са гори с дървопроизводителни и средообразуващи функции и 8435,4 хектара (45,3%) - гори ЗРЗТ. Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 8.

Таблица № 8
Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена

ДС Функции	1784,8	1694,2	8408,5	8020,6	10193,3	9714,8
Защитни	1662,7	1449,4	5750,7	5157,7	7413,4	6607,1
Рекреационни	252,4	238,6	221,3	214,4	473,7	453,0
Защитени	49,6	47,9	398,6	391,8	448,2	439,7
Други	6,9	6,9	93,2	93,2	100,1	100,1
Общо ЗРЗТ	1971,6	1742,8	6463,8	5857,1	8435,4	7599,9
Общо ДСФ+ЗРЗТ	3756,4	3437,0	14872,3	13877,7	18628,7	17314,7
Горски пасища	-	-	726,6	-	726,6	-
ОБЩО	3756,4	3437,0	15598,9	13877,7	19355,3	17314,7

В лесоустройственият проект от 1985 година е предвидено общо ползване в размер на 361900 куб.м (средно годишно 32900 куб.м) с клони, от което 14800 куб.м годишно от главни сечи и 18100 куб.м годишно от отгледни сечи и санитарни сечи. Отсечени са общо 347843 куб.м (средно годишно 31630 куб.м) или 96,1% от предвиденото. Изпълнението от главни сечи е 187307 куб.м (ср. год. 17030 куб.м) или 115,1%, а от отгледни и санитарни сечи 160536 куб.м (ср. год. 14600 куб.м) или 80,6% от предвиденото. Настоящото лесоустройство предвижда общ добив от 504420 куб.м без клони или средно годишно 50440 куб.м – 30130 куб.м добив от главни сечи и 20310 куб.м от отгледни и санитарни сечи.

Санитарно състояние на гората

Здравословното състояние на насажденията и културите в района на лесничеството е добро. От 1989 година се наблюдава съхнене по зимния дъб, благуна, цера, белия и черния бор. Друг сериозен вредител, който в момента е в градация, е гъботворката. Провеждана е химична борба срещу бактериолозата и антракнозата. От нарушенията в гората най-голям е броят на нарушенията от незаконна сеч - 450. Необходима е по-добра охрана и разяснителна работа сред населението, тъй като в последните години тенденцията е към увеличение броя на нарушенията. През ревизионния период са регистрирани 5 пожара в горския фонд.

Странични ползвания

Таблица № 9
За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1985-1995) средногодишно	Реализирано средногодишно	Предвидено по ЛУП (1997-2006) средногодишно
Паша - площ	хектари	8269	445	6177,4
Едър добитък	брой	5540	31	3929
Дребен добитък	брой	39711	1686	24713
Сено	тона	60	0,27	3
Листников фураж	Пр.куб.м	-	-	150
Липов цвят	тона	10	3,7	6
Сурови билки	тона	-	-	6
Охлюви	тона	-	1,8	6
Добив на гъби	тона	5	0,09	-
Шипки	тона	15	0,36	3

Лов и риболов

Таблица № 10

Фауна – видов състав:

Клас	Разред	Видове
Бозайници	Чифтокопитни	сърна, муфлон, дива свиня
	Зайцеподобни	заек
	Гризачи	катерица, обикновено горска мишка, полска мишка, сив плъх, воден плъх
	Насекомоядни	таралеж, къртица
	Прилепи	остроух нощник, дългопръст нощник
	Хищници	чакал, лисица, дива котка, язовец, белка, видра
Птици	Кокошеви	фазан, яребица, пъдпъдък
	Гълъбови	гривяк, гургулица, гугутка

	Пеликанови	къдроглав пеликан, голям и малък корморан
	Щъркелови	лопатар
	Гъскови	зеленоглавка, зимно и лятно бърне; мигранти – голяма и малка белочела гъска, червеногуша гъска, сива гъска, ням лебед, червен ангъч, сива патица, потапница
	Дъждосвирцови	малка рибарка
	Дневни грабливи	обикновен мишелов, голям и малък ястреб, белошипа и черношипа ветрушка, орел рибар, малък креслив орел
	Нощни грабливи	горска улулица, забулена сова, кукумявка
Влечуги	Костенурки	шипобедрена и шипоопашата костенурка
	Люспести	зелен гущер, жълтокоремник, слепок, пепелянка, обикновена водна змия, пъстър смок, смок мишкар, стрелец, вдлъбнаточел смок, безкрак гущер
Риби	Есетрови	моруна, есетра, чига, виза, пъструга
	Селдови	дунавска скумрия (карагъоз), малка дунавска скумрия (харип, блеч), дунавска пъстърва
	Щукови	обикновена щука
	Шаранови	див шаран, шаран, каракуда, толстолоб, платика, червеноперка, бабушка, распер, уклей, бяла мряна, морунаш, сом, гулеш, щипок
	Трескови	михалца
	Костурови	бяла риба, бибан, обикновен костур, попчета, слънчева риба

Защитени територии

В района на ДЛ "Севлиево" се намират следните защитени природни обекти:

Природна забележителност "Млечевски букак", обявена със заповед №198/19.03.1981 на КООП при МС, с обща площ 6,1 хектара. Представлява вековна букова гора в добро състояние, която се запазва с научна и историческа цел.

Природна забележителност "Лафтин", обявена със заповед №2109/20.12.1984 на КОПС при МС, с обща площ 17,6 хектара. Представлява издънкова гора с преобладаващо участие на келяв габър, цер и акация. Има скални образувания. На това място е констатирано гнездене на черен щъркел, бухал и други застрашени от изчезване птици.